

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. maj 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Anne Sofie Brix
Sagsnr.: 2022-0037-0154
Dok.: 2442931

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotos, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Mattias Tesfaye

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der indebærer, at de gældende regler i retsplejeloven om politiets registrering af en mistænks eller anden persons færden ved hjælp af en gps eller et andet lignende apparat opretholdes med kravet om, at der som udgangspunkt skal indhentes en forudgående retskendelse, med mindre indgrebs øjemed hermed forspildes, og vil ministeren redegøre for sin holdning til et sådant ændringsforslag?”

Svar:

1. Forslaget om at give politiet adgang til at registrere en mistænks eller anden persons færden ved brug af gps eller et andet lignende apparat uden retskendelse har til formål at spare tid og ressourcer ved både politiet, anklagemyndigheden og domstolene.

I det udkast til lovforslag, der var i offentlig høring fra den 3. marts 2022 til den 31. marts 2022, var der lagt op til en videre adgang for politiet til at iværksætte gps-sporing uden retskendelse. Flere høringsparter kritiserede forslaget og henviste bl.a. til, at det særligt var betænkeligt at ophæve kravet om forudgående retskendelse i tilfælde, hvor der er tale om gps-sporing af personer, der ikke er mistænkt, eller hvor politiets placering af udstyret kræver indtrængen på privat område eller indgreb i privat ejendom mv.

Som det fremgår af den kommenterede høringsoversigt, er Justitsministeriet enig i, at kravet om, at der som udgangspunkt skal ske indhentelse af forudgående retskendelse i forbindelse med registrering af en mistænks eller anden persons færden ved brug af gps eller andet lignende apparat, bør opretholdes i tilfælde, hvor politiet med henblik på placering eller montering af gps'en eller apparatet skal tilgå boliger og andre husrum og lignende eller indholdet af aflåste genstande eller tilgå andre genstande eller lokaliteter uden for husrum, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over.

Derfor er det fremsatte lovforslag ændret i forhold til det udkast, der var i offentlig høring, sådan at udgangspunktet om forudgående retskendelse opretholdes i ovennævnte tilfælde.

Det bemærkes i den forbindelse, at Straffelovrådet i sin betænkning nr. 1563/2017 om freds- og ærekrænkelser lagde op til, at hjemlen for politiet til under nærmere fastsatte betingelser at anvende sporings- og pejlingsudstyr i forbindelse med efterforskningen af strafbare forhold kunne tage udgangspunkt i retsplejelovens § 791 a, stk. 1, herunder også således, at indgrebet ikke skulle kræve en forudgående kendelse fra retten, jf. betænkningens side 115. Netop retsplejelovens § 791 a blev inden kriminaliseringen af uberettiget overvågning af en persons færden ved hjælp af en gps eller andet apparat i retspraksis også anvendt analogt i de tilfælde, hvor politiets sporing eller pejling blev anset som et straffeprocessuelt indgreb, jf. bl.a. Højesterets kendelse af 26. september 2000 trykt som U 2000.2476 H. I den dagældende retstilstand blev politiets sporing eller pejling anset som et straffeprocessuelt tvangsindgreb, hvis det f.eks. var nødvendigt at bryde ind i en bil for at anbringe udstyr, men ikke hvis udstyr blev anbragt uden på en bil, som befandt sig et frit tilgængeligt sted, jf. ligeledes betænkningens side 115.

Det var denne retstilstand, Straffelovrådet lagde op til at videreføre, og som det fremsatte lovforslag, i vidt omfang svarer til.

Regeringen støtter fortsat lovforslaget, men jeg kan også på baggrund af tilkendegivelserne under 1. behandlingen af lovforslaget konstatere, at der umiddelbart ikke er flertal for denne del af forslaget.

2. Et ændringsforslag vil kunne formuleres på følgende måde:

Ændringsforslag
til
lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love

(Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotos, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...), tiltrådt af (...):

Til § 2

1) Nr. 3-7 udgår.

[De foreslåede ændringer vedrørende politiets adgang til at registrere en mistænks eller anden persons færden ved brug af gps eller et andet lignende apparat udgår]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at de foreslåede ændringer i retsplejelovens § 788, stk. 2, og § 791 a, stk. 8, udgår. Det betyder, at gældende ret fastholdes, og at der således bl.a. fortsat vil gælde krav om forudgående retskendelse ved politiets registrering af en mistænks eller anden persons adfærd ved brug af gps eller et andet lignende apparat, medmindre indgrebets øjemed hermed forspildes.